

ת"פ 19075/05/19 - מדינת ישראל נגד קומפלוקס שירותים א.ג.י בע"מ, אברהם מיגרלישווילי

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 19075-05-19 מדינת ישראל נ' קומפלוקס
שירותים א.ג.י בע"מ ואח'

בפני כבוד השופט בכיר כאמל אבו קאעוד
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. קומפלוקס שירותים א.ג.י בע"מ
2. אברהם מיגרלישווילי

הנאשמים

גזר דין

1. כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס לנאשמת 1 (להלן: "**הנאשמת**") ביצוע עבירות של העסקה שלא כדין, עבירה לפי סעיף 2(א)(1) לחוק^[1], והעסקה ללא היתר, עבירה לפי סעיפים 2(א)(2) ו-1 לחוק של **שני** עובדים זרים אשר במועד הרלוונטי בו בוצעה ביקורת רשות האוכלוסין וההגירה לא היו תושבי ישראל או אזרחיה ולא היו רשאים לעבוד אצלה. לנאשם 2 (להלן: "**הנאשם**") יוחס ביצוען של עבירות בניגוד לסעיף 5 לחוק שעניינו הפרת אחריות נושא משרה.
2. בישיבת ההקראה מיום 23.6.2020 כפרו הנאשמים ביסודות כתב האישום וטענו כי העובדים הזרים סופקו להם על ידי חברת מיצא לעבודות גמר בע"מ. לאור האמור, ביום 28.2.2021 התקיימה ישיבה להוכחות ולאחריה הוגשו סיכומי הצדדים בכתב.
3. בהכרעת הדין מיום 26.7.2021 הורשעו הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום וביום 24.10.2021 נשמעו בפניי טיעוני הצדדים לעונש.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה טענה כי הקנס המקסימלי הקבוע בחוק לעבירות שעברה הנאשמת הינו בסך 116,800 ₪ ואילו ביחס לעבירות שביצע הנאשם הקנס מקסימלי בסך 58,400 ₪, כאשר ביחס לעבירה של העסקה שלא כדין קיים עונש מינימום בחוק, שהוא כפל הקנס המנהלי, העומד על 5,000 ₪ ביחס לכל עובד.
5. לטענת ב"כ המאשימה מדובר באירוע אחד, במסגרתו נעברו על ידי כל אחד מהנאשמים שתי עבירות.
6. ב"כ המאשימה עתרה לקביעת מתחם ענישה שבין 48,000 ₪ לבין 66,000 ₪ ביחס לנאשמת, ומתחם

ענישה שבין 10,000 ₪ לבין 30,000 ₪ ביחס לנאשם. בתוך אלו, ביקשה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשמת קנס בסך 48,000 ₪ וקנס בסך 14,000 ₪ על הנאשם.

7. ב"כ הנאשמים טען כי בעת גזירת עונשם של הנאשמים יש לתת משקל לכך שבעת ביצוע העבירות הייתה הנאשמת בשנת פעילות הראשונה, אולם בעקבות הקורונה נפגעה פעילות זו במידה ניכרת.

8. עוד נטען כי אף שטענת הנאשמים לא התקבלה בהכרעת הדין, יש להביאה בחשבון בגזר הדין ובתוך כך גם את מחדלי החקירה של המאשימה.

9. ב"כ הנאשמים טען כי מדובר בתקופת העסקה קצרה, של עובדים זרים אשר אינם מסתננים והגיעו ארצה כתיירים. עוד נטען כי הנאשמים נעדרים עבר פלילי וכי אין מדובר בעבירות חוזרות.

10. ביחס לנאשם נטען כי בהתאם לקביעת בית הדין מדובר בעצימת עיניים, הנאשם שגה בהסתמכותו על "טופס כחול" שהוצג לו ביחס לעובדים שלא ראה על בסיס יומיומי ואף ערך להם ביטוח רפואי.

11. ב"כ הנאשמים טען כי יש להתייחס לאירוע כאירוע אחד ומעשה אחד כפי שנקבע אף בפסיקה, ואין להבחין לעניין זה בין עבירה שעניינה העסקה שלא כדן ובין עבירה שעניינה העסקה ללא היתר, שכן מדובר בעבירה אחת.

דין והכרעה

12. סימן א'1 לחוק העונשין, התשל"ז - 1997 (להלן: "**חוק העונשין**") שעניינו הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, כפי שתוקן במסגרת תיקון מס' 113 לחוק זה, קובע, כי **בשלב הראשון**, טרם ייגזר עונשו של נאשם על בית הדין לקבוע האם המדובר בהרשעה בעבירה אחת או בכמה עבירות. ככל שמדובר בכמה עבירות, יש לקבוע האם הן מהוות אירוע אחד או אירועים נפרדים. **בשלב שני**, יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם את נסיבות ביצוע העבירה ובכך להתחשב בארבעה שיקולים: הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה; מידת הפגיעה בערך זה; מדיניות הענישה הנהוגה; והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. **בשלב השלישי**, יש לשקול את נסיבותיו האישיות של הנאשם כמו גם נסיבות אחרות שתמצאנה רלוונטיות ואינן קשורות בביצוע העבירה. רק שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור מצדיקים לסטות ממתחם הענישה[2].

השלב הראשון - האם לפנינו "אירוע אחד" או "כמה אירועים"?

13. כאמור, בחינתו של מתחם הענישה הראוי מתחילה בזיהוי מספר האירועים המרכיבים את המסכת העובדתית המיוחסת לנאשם וזאת לאור הוראת סעיף 40ג לחוק העונשין הקובעת:

(א) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם.

(ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת.

14. בפסק הדין בעניין **ג'אבר** [3] נערכה אבחנה בין "אירוע" לבין "מעשה" ונקבע, כי "אירוע הוא מנוח רחב יותר אשר יכול לכלול מספר מעשים". לפי דעת הרוב (מפי השופטת דפנה ברק-ארז), כאירוע אחד תחשבה מספר עבירות שיש ביניהן "קשר הדוק" דוגמת סמיכות זמנים או היותן חלק מאותה תוכנית עבריינית [4]. עוד נקבע בעניין ג'אבר לעניין ההבחנה בין "אירוע" ל"מעשה" כי בעוד האחרון קובע את העונש המקסימלי שניתן להטיל במצב בו מספר מעשים מהווים אירוע אחד, כאשר מדובר במספר אירועים - לכל אירוע ייקבע מתחם ענישה נפרד.

15. בענייננו, הסכימה המאשימה לראות בעבירות אירוע אחד בגינו יש לקבוע מתחם ענישה אחד ועונש אחד [5] ולכן יש לראות את העסקת שני העובדים מושא כתב האישום ללא היתר כדין משך כל תקופת העסקתם כאירוע אחד הכולל מספר "מעשים" [6]. בהתחשב בכך, אין הצדקה להגדיר לכל אחת מהעבירות "מתחם עונש הולם" נפרד אלא יש לקבוע מתחם ענישה כולל לכל העבירות עבור כל אחד מהנאשמים.

השלב השני - קביעת מתחם הענישה

16. בעניין חדוות הורים קבע בית הדין הארצי לעבודה כי בקביעת מתחם הענישה יש להתחשב -

"בערך חברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט". המחוקק הגדיר לפיכך שלושה רכיבים רלוונטיים - "רכיב ראשון - קביעת החומרה המושגית של מעשה העבירה באמצעות בחינת הערך חברתי המוגן; רכיב שני - קביעת החומרה הקונקרטית של העבירה באמצעות בחינת הנסיבות הקשורות לביצועה; רכיב שלישי - שמירה על מידת מה של רצף עונשי על ידי התחשבות במצב שקדם לחקיקת תיקון מס' 113 באמצעות בחירת מדיניות הענישה הנהוגה" (ואקי ורבינ, בעמ' 430). בקביעת מתחם הענישה יש להתחשב לפיכך לא רק "בסוג העבירה שבוצעה, אלא גם בנסיבות שבהן בוצעה (להבדיל מנסיבותיו האישיות של הנאשם שתילקחנה בחשבון רק בשלב הבא - ס.ד.מ) ובמידת אשמו של הנאשם בביצועה..."

17. הערך חברתי המוגן במסגרת העבירות מושא כתב האישום נגזר מהחוק והוא הבטחת תנאי עבודה הוגנים וראויים לעובדים זרים, בהיותם שייכים לקבוצת עובדים מוחלשת בשוק העבודה הישראלי (עניין **חדוות הורים** לעיל). עוד קבע בית הדין הארצי בעניין **נפתלי ניסים** [7] כי:

"מדובר בעבירה חמורה, במיוחד כאשר העסקת עובדים זרים ללא היתר הופכת להיות בעיה חברתית ומוסרית. העסקת עובדים זרים, ללא היתר וללא הפיקוח של החוק ומשרד העבודה והרווחה המבטיח להם תנאי עבודה הוגנים, פוגעת גם בתנאי עבודתם של עובדים מקומיים רבים הצריכים להתחרות בשוק העבודה עם "עבודה זולה". אנו מצווים מכוח עקרונות הדמוקרטיה של מדינת ישראל ומורשת ישראל להעניק יחס הוגן לזר. לפיכך, אין להטיל קנס סמלי או נמוך על המעסיק פועלים זרים ללא היתר מבלי שקיימים נימוקים מיוחדים..."

18. זאת ועוד. במסגרת במסגרת קביעת מתחם הענישה על בית הדין להביא בחשבון כי מדיניות הענישה הנוהגת

בעניינו של מעסיק שהעסיק עובדים זרים הינה קנס מינהלי. ובלשונו של סעיף 2(א)(1) לחוק -

"(א) מעסיק שעשה אחד מאלה -

...

דינו - כפל הקנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסעיף קטן זה - חוק העונשין), ואם נעברה העבירה לגבי עובד זר שהוא מסתן - קנס פי ארבעה מהקנס כאמור באותו סעיף; נעברה העבירה לגבי עובד זר שהועסק במסגרת עסקו או משלח ידו של המעסיק, דינו - מאסר שנה או קנס פי ארבעה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה לגבי עובד זר שהוא מסתן - מאסר שנה או קנס פי חמישה מהקנס כאמור באותו סעיף; היתה העבירה עבירה נמשכת, יוטל קנס נוסף פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, לעובד, לכל יום שבו נמשכת העבירה..."

19. אין חולק כי העבירות בהן הורשעו הנאשמים בוצעו במסגרת עסקם, חברה המספקת שירותי פריקת מכולות. בעניין זה קבע בית הדין הארצי כי עבירות כגון העבירות בהן הורשעו הנאשמים הן "עבירות כלכליות שהדרך להילחם בהן היא באמצעות יצירת הרתעה כלכלית דרך הטלת קנסות כבדים, שתכליתה היא להפוך את העבריינות בתחום לבלתי משתלמת. על רקע זה, ככלל, דרך המלך ליצירת הרתעה יעילה ואפקטיבית היא בהטלת סנקציה עונשית כספית"[8].

20. ככלל, הרף המינימלי של מתחם הענישה בגין עבירה של העסקת עובד זר ללא היתר הוא כפל הקנס המנהלי כלומר: 10,000 ₪ [9] לכל עובד. הרף העליון של הקנס בגין העסקת עובד זר כאשר העבירה בוצעה במסגרת עסקו או משלח ידו של המעסיק, נקבע בחוק כפי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, קרי 116,800 ₪, בגין כל עובד.

21. כאמור ב"כ המאשימה עתרה למתחם הענישה שבין 48,000 ש"ח לבין 66,000 ש"ח, אשר משקף לטענתה את חומרת העבירות, משך ביצוען והעובדה שמדובר בעבירות כלכליות. כמו כן, הובא בחשבון כי לנאשמים אין עבירות דומות קודמות. לאור האמור, העונש המוצע על ידי ב"כ המאשימה כולל הטלת קנס בסך 48,000 ש"ח על הנאשמת, וקנס בסך 14,000 ש"ח על הנאשם.

22. הנאשמים לא הציעו מתחמי הענישה, אולם חלקו על טענת ב"כ המאשימה לפיה מדובר בשתי עבירות וטענו כי יש לראות במקרה כאירוע אחד ומעשה אחד.

23. בהתאם לפסיקה, מתחם הענישה הנהוג ביחס להעסקת עובד זר שלא כדין נע בין כפל הקנס המנהלי, היינו סך של 10,000 ₪ לכל עובד בהכפלת מספר העובדים, לבין 30% מהקנס הפלילי המרבי, קרי: 35,040 ₪. בפסק הדין בעניין **משה אדרי** אישר בית הדין הארצי לעבודה את מתחם הענישה שנקבע על ידי בית הדין האזורי, שנע בין כפל הקנס המנהלי ל - 50% מהקנס המרבי (לגבי עובד אחד). בעניין **דגימים** [10] קבע בית הדין הארצי לעבודה כי מתחם הענישה בגין העסקתם של שני עובדים זרים, האחד לתקופה בת שנתיים וחצי והשני לתקופה בת שלוש וחצי שנים, נע בין 20,000 ש"ח, כפל הקנס המנהלי ביחס לשני העובדים, ל - 70,080 ש"ח, 30% מהקנס המרבי ביחס לשני העובדים.

24. לאחר ששקלתי את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות; מידת הפגיעה בערך זה; מדיניות הענישה הנהוגה; והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובכלל זה כי מחד גיסא, העבירות בוצעו במסגרת משלח

ידם של הנאשמים והעובדים מושא כתב האישום הועסקו תקופות של כחודשיים וחצי שנה, ומאידך גיסא לא נטען שזכויותיהם הסוציאליות של העובדים קופחו על ידי הנאשמים - הגעתי למסקנה כי מתחם הענישה ביחס לנאשמת נע בין 20,000 ש"ח (כפל הקנס המינהלי ביחס לשני העובדים) לבין 70,080 ש"ח, המהווים כ-30% מהקנס המרבי ביחס לשני העובדים. מתחם הענישה ביחס לנאשם נע בין 10,000 ש"ח לבין 35,040 ש"ח, המהווים כ-30% מהקנס המרבי ביחס לשני העובדים.

השלב השלישי - נסיבותיו המיוחדות של הנאשם

25. בעניין **חדוות הורים** נקבע כי -

"הנסיבות שתילקחנה בחשבון בשלב זה (והן אינן רשימה סגורה) סווגו בספרות לארבע קבוצות (ואקי ורבין, בעמ' 452) - נסיבות של חסד ורחמים (דגמת פגיעת העונש בנאשם ובמשפחתו); נסיבות הקשורות בהתנהגות הנאשם לאחר ביצוע העבירה (דוגמת נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב); נסיבות הקשורות בהתנהגות הנאשם לפני ביצוע העבירה (דוגמת נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע העבירה, התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומו לחברה, עברו הפלילי או העדרו); ובנוסף נסיבות שאינן קשורות לנאשם (התנהגות רשויות אכיפת החוק, וחלופי הזמן מעת ביצוע העבירה). עוד ניתן לקחת בחשבון בעת קביעת העונש את הצורך בהתרעת היחיד או בהרתעת הרבים במקרה הספציפי (סעיפים 40 ו'- ז' לחוק העונשין; עניין גברזגני), כאשר מודגש כי "כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא יזקפו לחובתו" (סעיף 40 י"א(6) סיפא)".

26. במסגרת השיקולים לקולא יש להביא בחשבון כי הנאשמים לא עברו עבירות דומות וכי לא נטען כי קופחו זכויותיהן הסוציאליות.

27. כן הובא בחשבון מצבם הכלכלי של הנאשמים נוכח משבר הקורונה.

28. במסגרת השיקולים לחומרא יובא בחשבון שהעובדים הזרים הועסקו ללא היתר במשך חודשיים ו-6 חודשים וכי הנאשם היה מודע לחובתו לברר אודות היתרי העסקתם של העובדים ולפעול להסדרתם.

29. סיכומו של דבר - לאחר שנתתי דעתי לכל האמור, ובהתחשב בשיקולים שלעיל, אני מטיל על הנאשמת קנס בסך **30,000 ₪** בגין העסקת שני עובדים זרים בניגוד לסעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק. על הנאשם אני מטיל קנס בסך **12,000 ₪** בגין אחריות נושא משרה.

30. הנאשמים ישלמו את הקנסות ב-10 תשלומים, חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.1.2022 ואילך.

31. הנאשמים יחתמו עד ליום 1.1.2022 על התחייבות להימנע מביצוע עבירות נשוא כתב האישום במשך שלוש שנים מהיום, שאם לא כן יישאו בתשלום הקנס המרבי הקבוע בחוק לעבירות אלה - 116,800 ₪ לנאשמת ו-58,400 ₪ לנאשם, לכל עבירה.

32. כמוסכם על הצדדים המזכירות תמציא להם את גזר הדין בדואר.

/

ניתן היום, י"ח כסלו תשפ"ב, 22 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.

-
- [1] חוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991 (להלן: "החוק").
- [2] ע"פ (ארצי) 57160-01-14 מדינת ישראל - חדוות הורים (2014) (להלן: "עניין חדוות הורים").
- [3] ע"פ 4910/13 אחמד בני ג'אבר - מדינת ישראל (29.10.2014). (להלן: "עניין ג'אבר").
- [4] שם, בפסקה 5.
- [5] ר' עמ' 21 לפרוטוקול, שורה 20.
- [6] לעניין ההבחנה בין "אירוע" לבין "מעשה" ר' עניין ג'אבר הנ"ל.
- [7] ע"פ 1001/01 מדינת ישראל - נפתלי ניסים (17.6.2002).
- [8] ע"פ (ארצי) 11534-11-14 משה אדרי - מדינת ישראל (28.6.2017) (להלן: "עניין משה אדרי").
- [9] ראה: סעיף 2(א) לחוק; תקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי - עובדים זרים) התשנ"ב - 1992.
- [10] ע"פ (ארצי) 61440-02-19 דגימים בע"מ - מדינת ישראל (11.10.2019) (להלן: "עניין דגימים").